แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๒/๖๓

<u>สถานการณ์ปัจจุบัน</u>

กรมชลประทานได้คาดการณ์ปริมาณน้ำต้นทุนจากเขื่อนหลักทั้ง ๔ แห่ง (เขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์) จัดทำแผนจัดสรรน้ำลุ่มน้ำเจ้าพระยา โดยจัดสรรน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค จำนวน ๑,๑๔๐ ล้าน ลบ.ม. (คิดเป็นร้อยละ ๒๙) เพื่อการรักษาระบบนิเวศ และอื่นๆ จำนวน ๒,๒๑๐ ล้าน ลบ.ม. (คิดเป็นร้อยละ ๕๕) อุตสาหกรรม ๑๓๕ ล้าน ลบ.ม (ร้อยละ ๓) และเกษตรฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๒/๖๓ จำนวน ๕๑๕ ล้าน ลบ.ม.(คิดเป็นร้อยละ ๑๓) และสำรองไว้ใช้ช่วงฤดูฝนระหว่างเดือนพฤษภาคม–กรกฎาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๓,๓๗๒ ล้าน ลบ.ม. โดยงดเพาะปลูกข้าวในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา

มาตรการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้ง <u>ลุ่มน้ำเจ้าพระยา</u> มีปริมาณน้ำเพียงพอเฉพาะเพื่ออุปโภค-บริโภค และรักษาระบบนิเวศ แต่ไม่สามารถสนับสนุนการเพาะปลูกพืชได้ ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และปฏิบัติตามแผนอย่างเคร่งครัด เพื่อให้การบริหารจัดการน้ำเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้กำหนดมาตรการในการบริหารจัดการน้ำ ดังนี้

๑.๑ ประตูระบายน้ำที่รับน้ำจากแม่น้ำในลุ่มน้ำเจ้าพระยา จะเปิดรับน้ำเฉพาะการอุปโภคบริโภค เป็นครั้งคราว ทังนี้ สำหรับอาคารเชื่อมต่อที่ดูแลโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้งดปลูกข้าวนาปีต่อเนื่องในเดือนตุลาคม ๒๕๖๒ และข้าวนาปรัง ปี ๒๕๖๒/๖๓ ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒ ถึงเดือนเมษายน ๒๕๖๓

๑.๒ สำหรับลำน้ำหรือคลองส่งน้ำ ที่มีความจำเป็นต้องรับเข้าเพื่อรักษาเสถียรภาพ ของตลิ่งลำน้ำ ให้รับน้ำเข้าในเกณฑ์ต่ำสุด ตามแผนการรับน้ำที่กรมชลประทานกำหนดให้

๑.๓ ขอความร่วมมือไม่ให้สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าเพื่อการเกษตรสูบน้ำเข้าพื้นที่เพาะปลูก และขอความร่วมมือไม่ให้เกษตรกร ทำการปิดกลั้นลำน้ำหรือสูบน้ำเข้าพื้นที่เพาะปลูกเช่นกัน ทั้งนี้หากพื้นที่ใดมีความจำเป็นจะต้องสูบน้ำเพื่อใช้สำหรับการอุปโภคบริโภค ให้ดำเนินการตามปฏิทินการสูบน้ำที่ได้เสนอกรมชลประทาน ในการวางแผนรอบเวรการสูบน้ำไว้แล้ว

๑.๔ สถานีสูบน้ำของการประปานครหลวง การประปาส่วนภูมิภาค และการประปาส่วนท้องถิ่น สามารถทำการสูบน้ำได้ตามปกติ ตามแผนการสูบน้ำที่ได้เสนอกรมชลประมานไว้แล้ว

๑.๕ ลดการเพาะเลี้ยงในบ่อปลา บ่อกุ้ง เขตโครงการชลประทานลุ่มน้ำเจ้าพระยาและในระบบชลประทาน ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓

๑.๖ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเฝ้าระวังและควบคุมไม่ให้มีการปล่อยน้ำเสียลงในแม่น้ำ คูคลอง และแหล่งน้ำต่างๆ เนื่องจากทำให้ต้องระบายน้ำเพิ่มขึ้นเพื่อเจือจางน้ำเสีย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อปริมาณน้ำที่ต้องสำรองไว้ให้เพียงพอสำหรับการอุปโภคบริโภคและรักษาระบบนิเวศตลอดฤดูแล้งนี้ และต้นฤดูฝนหน้า

<u>แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๒/๖๓</u>

- ทั้งประเทศรวม ๗.๒๑ ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าวนาปรัง (รอบที่ ๒) ๔.๕๔ ล้านไร่ และพืชไร่-พืชผัก ๒.๖๗ ล้านไร่

- ลุ่มน้ำเจ้าพระยา จำนวน ๒๒ จังหวัด ในเขตชลประทานไม่ส่งเสริมการเพาะปลูกพืช นอกเขตชลประทานมีการเพาะปลูก จำนวน ๑.๖๔ ล้านไร่ แบ่งเป็นข้าว ๑.๐๔ ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก ๐.๕๙ ล้านไร่ ทั้งนี้ในส่วนของจังหวัดสิงห์บุรี ซึ่งอยู่ในเขตชลประทาน จึงไม่มีส่งเสริมการเพาะปลูกพืช **ต่อเนื่องในเดือนตุลาคม ๒๕๖๒ และข้าวนาปรัง ปี ๒๕๖๒/๖๓ ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒ ถึงเดือนเมษายน ๒๕๖๓**

จังหวัดสิงห์บุรี จึงขอแจ้งเตือนให้เกษตรกรศึกษาข้อมูลในการเพาะปลูกพืชการเลี้ยงปลาในกระชังและบ่อดิน เพื่อลดความเสี่ยงจากการขาดแคลนน้ำ ในช่วงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒ ถึงเดือนเมษายน ๒๕๖๓ เนื่องจาก ปัจจุบันสถานการณ์น้ำในเขื่อนหลัก (เขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์) มีปริมาณน้อย อาจทำให้ได้รับผลกระทบ และเกิดความเสียหายต่อพืชผลทางการเกษตร และเลี้ยงปลาในกระชังและบ่อดิน

<u>การส่งเสริมอาชีพให้เกษตรกร</u>

ขอให้เกษตรกรใช้โอกาสนี้พักดินเพื่อตัดวงจรการระบาดของโรคแมลง ไถกลบและไม่เผาตอซัง เพื่อหมักฟางให้เกิดกระบวนการย่อยสลายในดิน ซึ่งจะกลายเป็นแหล่งของอินทรียวัตถุและธาตุอาหารพืช และเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับฤดูฝนครั้ง ต่อไป

<u>การแนะนำให้เกษตรกรดำเนินการในช่วงแล้งนี้</u>

๑. สำนักงานเกษตรจังหวัดสิงห์บุรี ได้มีโครงการส่งเสริมการปลูกพืชหลากหลาย (หลังนา) ปี ๒๕๖๓ เพื่อให้เกษตรกรปลูกพืชอื่นทดแทนการปลูกข้าวในฤดูนาปรัง เช่น ถั่วเขียว ถั่วเหลือง พริก แตงโม ข้าวโพดหวาน พักทอง และอื่นๆ ที่มีอายุการเก็บเกี่ยวไม่เกิน ๑๒๐ วัน ให้เกษตรกรได้เรียนรู้การบริหารจัดการการผลิตพืชทั้งระบบ ตั้งแต่การผลิต คุณภาพผลผลิต และการตลาด ซึ่งจะส่งเสริมผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่ม เกิดความมั่นคงและยั่งยืนในอาชีพการเกษตร ในส่วนของจังหวัดสิงห์บุรี มีกลุ่มเป้าหมายโครงการฯ จำนวน ๙ แปลง จำนวนพื้นที่แปลงเรียนรู้ ๒๗๐ ไร่ จำนวนเกษตรกร ๒๗๐ ราย เกษตรกรที่สนใจเข้าร่วมโครงการฯ สามารถติดต่อได้ที่เกษตรอำเภอทุกอำเภอ

๒. สำนักงานประมงจังหวัดสิงห์บุรี มีโครงการแก้ไขปัญหาวิกฤตภัยแล้งด้านการประมง โดยส่งเสริมการเลี้ยงปลาดุกในบ่อซีเมนต์แบบครัวเรือน, การเลี้ยงปลาดุก ปลาหมอ ในบ่อพลาสติก และการเลี้ยงกบในกระชังบก ติดต่อสอบถามได้ที่สำนักงานประมงจังหวัดสิงห์บุรี โทร ๐๓๖-๕๐๗๑๘๔

๓. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสิงห์บุรี มีโครงการเกษตรแบบยังชีพ เช่น การเลี้ยงไก่ไข่ เป็ดไข่ ฯลฯ ไว้บริโภคครัวเรือน และจำหน่ายสร้างรายได้

๔. การใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินชีวิต เช่น เพาะเห็ดฟาง, เห็ดนางฟ้า ปลูกพืชผักสวนครัว บริเวณรอบบ้าน เพื่อลดรายจ่าย และเพิ่มรายได้ จากการหยุดทำนาในช่วงหน้าแล้ง

ทั้งนี้ เกษตรกรสามารถติดต่อสอบถามหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น เกษตรอำเภอ ปศุสัตว์อำเภอ ประมงอำเภอ ทุกอำเภอ ใกล้บ้าน